

مذاکرات مجلس شورای اسلامی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه شنبه (۱۹) خرداد ماه ۱۳۴۹

فهرست مطالب :

- ۳ - انتخاب آقای دکتر جواد سعید به نیابت ریاست مجلس شورای ملی.
- ۴ - اعلام وصول و قرائت دونامه رسیده از دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات.
- ۵ - تعیین موقع جلسه آینده - ختم جلسه.
- ۱ - قرائت اسمی غائبین جلسه قبل.
- ۲ - بیانات قبل از دستور - آقایان: صدری کیوان - دکتر شفیع امین - دکتر گاگیک - ارسنجانی.

مجلس ساعت ۸ و سی دقیقه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

صدری کیوان - بنام خداوندان انا بالجازه مقام

۱ - قرائت اسمی غائبین جلسه قبل

دینیس - اسمی غائبین جلسه قبل قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

بمصادف کریمه شریفه « واما بنعمه ربک فحدث»

بازگو کردن و بر شمردن نعمت های خداوندی باشکر گزاری ملازم مه دارد و شکر گزاری موجب مزید نعمت میگردد بهمین مناسبت در صیرعرایضم از نعمت وجودی شاهنشاه آریامهر سخن بمعیان میآورم زیرا از پرتو نعمت وجودی شاهنشاه بزرگ امروز ملت و مملکت ما از چنان ثبات سیاسی و امنیت واقعی استقلال اقتصادی و حیثیت بی نظیر بین المللی برخوردار است که حدی بر آن متصور نیست (صحیح است احست) بازگو کردن زمان و عصر خجسته حاضر نیز بر شمردن یکی دیگر از نعمت های بزرگ خداوندی است زیرا در این عصر بر افتخار یعنی دوران سلطنت محمد رضا شاه آریامهر شاهنشاه محبوب و عالیقدر اجتماع مادر سایه های خردمندانه اش بادینامیکی قویتر و تحریکی شدیدتر مسیر تکامل را پیموده و در کلیه شئون مملکتی ترقیات

غائبین بالجازه - آقایان:

صدقیانی راده - دکتر فربور - ساگینیان - مافی -

مهندس قادر پناه - شهرستانی - صادق سمعی - دکتر اعتمادی - پرویزی - مهندس پروشنانی - پرشکر - پرشکپور دکتر رشتی - شیخ بهائی - فروتن - فولادوند - بانوز اهدی - ایلخانی بور - خواجه نوری .

غائبین موضع - آقایان :

دکتر عدل - بانو دولتشاهی - دکتر کفانی - مهندس اعتمادی - پاینده - جوادی .

۲ - بیانات قبل از دستور - آقایان: صدری کیوان - دکتر شفیع امین - دکتر گاگیک - ارسنجانی

دینیس - نطق های قبل از دستور را شروع میکنیم آقای صدری کیوان بفرمائید .

شگرفی نائل آمده‌ایم بطوریکه امروز جهانیان دوست و دشمن از تحولات و ترقیات عظیم‌بی‌گیر ایران در حیرت نمایشگاه روانشناسی که شامل روانشناسی کودک و تربیتی و تحقیقات اجتماعی دانشجویان بود و همچنین از نمایشگاه‌های بعنوان امن ترین ، آزادترین ، آرامترین و خوشبخت‌ترین کشور جهان یادمیکنند واقعاً ما ایرانیان از این نظر بخود می‌بیلیم و بسیار مفتخریم و خدای بزرگ را سپاسگزار صحیح است - احست).

دگرگونی‌ها و تحولات عمیقی که درسایه افکار تابناک و تلاش‌های شبانه‌روزی و مجاهدات بیدریغ شاهنشاه بزرگ در طریق منافع ملت و مملکت بعمل آمد و می‌باید و ماهه‌روز پیشتر از روز پیش از برکات و ثمرات آتها بهره می‌گیریم آنچنان بیحد و بیشمار است که برشمردن آتها از حوصله بحث امروز ما خارج است بهمین مناسبت تها بتذکار توجهات عالیه شاهنشاه بزرگ خود به تعليمات عالیه مباردت مینماید . توجه شاهنشاه بزرگ به مکتر ش کمی و کافی تعليمات عالیه و تعليم و تربیت و رفاه و آسایش جوانان موجب شده است که روز بروز بداشتگاهها و مدارس عالیه‌ما افزوده گردد (صحیح است) خوشبختانه کلیه این داشتگاهها و مدارس عالی اعم‌از ملی و دولتی مشمول عنایات والطاف خاص رهبر عالیقدر و شهبانوی گرامی ایران بوده و پیشرفت‌های خودرا مراهون مراحم عالیه و توجهات خاص اعلیحضرتین می‌داند (صحیح است احست).

نمونه این توجهات بطوریکه همکاران گرامی استحضار حاصل فرمودند روز گذشته علیحضرت شهبانوی نیکوکار محوب ملت نواز ما بمدرسه عالی دختران ایران نزول اجلال فرمودند هنگام تشریف فرمائی معظم لها بمدرسه عالی ترین احساسات شاهدوستی و وطن پرستی از طرف دانشجویان ابراز گردید و مقدم مبارک بانوی بانوان ایران و سیله دانشجویان گل باران شد در تمام طول مدت توقف شهبانوی گرامی غریو شادی و مسرت و شعار ایفاء نمائید شهبانوی محبوب در میان پرشور ترین احساسات شاهدوستی مدرسه عالی را ترک فرمودند بنده با افتخار بخودتان و مملکتتان خدمت کنید و دین خود را به مملکت بدون شک این احساسات بی‌شایبه ترین نمودار و نمایشگر علاقمندی مردم شهبانوی نیکوکار و ملت نواز است که بکرات بمنصه بروز و ظهر رسانیده و میرسد (صحیح است) عالی دختران از عنایات خاص والطاف شهبانوی عالیقدر

ایران کمال امتحان و تشكیل نموده سلامت وجود مقدس شهبانو و الاحضرت ولایت‌عظامی و خاندان جلیل سلطنت را زیر سایه بلند پایه شاهنشاه محبوب از درگاه احیت مسئلت دارد (احست - احست).

رئيس - آقای دکتر شفیع امین پفرمانیم.

دکتر شفیع امین - ترقیات و پیشرفت‌های مملکت ما در تمام شئون اجتماعی و فرهنگی و تعليمات عالیه و صنعتی و اقتصادی موجب افتخار ماست که باهدایت و رهبری پیشوای عالیقدر و خدمات شبانه روزی دستگاه اجرائی دولت خوبی پیشرفت‌های وطن مادر تمام جهان مورا دختران و تجلیل جهانیان شده است در ارديبهشت ماه چند هفته پیش بنده با اجازه مقام ریاست برای شرکت در کنگره بین‌المللی جراحان در پاریس بودم چند روزی از نظر بازدید و آشنایی به پیشرفت‌های تازه جهان پژوهشی از دستگاه‌های علمی و فنی بازدید کردیم بسیار مفید و قابل استفاده بود و این سعادت را داشتم که با همکاران پژوهش و جراح همه جهان یعنی از تمام ممالک آمریکا و اروپا و آسیا که در آنجا جمع شده بودند پیش از ۲۰۰۰ نفر در قسم‌های مختلف علمی و فنی نتایج کارها و مطالعات علمی خودشان را با کنفرانس‌ها و سمینارها و فیلم‌های استفاده همکارانشان توجیه و تفسیر و تشریع می‌کردند آشنا بشوم خوشبختانه باز بنده سعادت داشتم که در این جلسات با اغلب همکاران سایر ممالک در موقع ناهار و شام با واسط کنفرانسها صحبت کنم آنها همینکه میدیدند بنده ایرانی هستم، و منهم خوبی افتخار می‌کردم که خود رامعرفی کنم و با وجود آنکه پیشتر آنها پژوهش بودند اهل مطالعه و تحقیق بودند و بکارهای سیاسی کمتر توجه داشتند و قتنی بنده خودم را معرفی کردم و فهمیدند ایرانی هستم فوراً شروع کردن دنداز من راجع بایران، بوضع ایران، توضیحاتی خواستند بنده مطالبی راجع بایران توضیحات عرض کردم و حقیقتاً افتخار می‌کردم و قنی که میدیدم با چه احترام و با چه تجلیلی پیشرفت‌های وطن ما را مخصوصاً نیات عالیه و پیشرفت‌ستانه پیشوای عالی‌قدرم را تحسین و تقدیر می‌کردم و مخصوصاً نسبت به فرم ارضی، انقلاب سفید، اصلاحات ارضی توضیحاتی می‌خواستند که اکثر آ درست وارد بودند

نمودند (صحیح است - احسنت) بنده مجدداً در گذشت بزرگ شیعیان جهاد را به شاهنشاه آریامهر و همکاران محترم و ملت عزیز ایران تسلیت عرض میکنم و از تصدیقی که دادم مذعرت میخواهم (احسن - احسنت).
رئيس - آقای ارنستجانی بفرمائید.

ارنستجانی - بنده با اجازه مقام محترم زیاست و همکاران عزیزمطلبی که امروز میخواهم بعض برسانم، کی مربوط به کشاورزان است بطورکلی، یک طرحی برای توسعه کشت چغندر هست که برای تهیه بذر صحیح و زاهمانی صحیح برای چغندرکاران اقدام میکند، برای تشویق پیشتر مردم به کشت چغندر های مکانیزه و ردیف کاری گویا امر شده است در هر هکتار معادل پولی که کارخانه هرساله بعنوان مساعده بدچغندرکاران میدهد بهمان نسبت هم این طرح کمک کنده بعنوان مساعده اول سال میدهد و آخر سال پس میگیرند، برای تشویق چغندرکاران به کشت مکانیزه چغندر که چغندر بپر و صحیح تراکائش شود، البته بنده صحت و سقم این را نمیدانم گویا حسب الامر شاهنشاه این کار می شود من هنوز تحقیق نکردم که به یعنی این مطلب رادرست گفته اند یا خیر ولی بحال شاهنشاه همیشه مشوق مردم و در کارهای خوب پیشقدم بوده اند و این کارهای ساله انجام میشده متأسفانه امسال این مساعده را که باید برای طرح توسعه چغندرکاری و تشویق مردم بدچغندرکاران مکانیزه بدنه تاکنون نداده اند، بعلاوه آمدند و نشستند و چهار درصد رفع تعیین کردند یعنی بجای کمک و تشویق چغندرکاران یک چهار درصدی هم رفع تعیین کردند و بدین شرط که بیرون از اطلاع دادند و کتابخانه ای از طرف دربار شاهنشاهی در مسجد سپهسالار بزرگدار گردید، شخص اول مملکت شاهنشاه آریامهر، روحانیان عالیقدر، هیئت دولت، نمایندگان مجلسین، نمایندگان سیاسی خارجی مقیم دربار شاهنشاهی و مقابله ملت در این مجلس سوگواری و مجالس ذیگری که در مساجد برگزار شده بود شرکت کردند، از طرف ایرانیان مسیحی ارمنی زبان، اسقف اعظم خلیفه ارامنه با دوکشیش بالافق چاکر در مجلس سوگواری مسجد سپهسالار شرکت نموده وفاتخواه خواندیم (احسن) و در عصر همان روز در کلیسا اراده زیادی از مردم مسلمان و مسیحی در این مجلس دعا که عده زیادی سالگذشتگه ماند و بخزدی از بین رفت و کارخانهای تو استند اینها را تحويل بگیرند البته بعضی از کارخانجات این چغندرها را تحويل گرفتند ولی بعضی تحويل نگرفتند و صدمات زیادی بمردم وارد شد و حالا که این کمک را میخواهند بگذارند برای عمل آوردن چغندر و برای وجن کردن صحیح

در رشته هایی که مملکت ما و اجتماع ما در آن رشته ها احتیاج دارد بیشتر اهمیتی بخواهد و به مملکت برگردند و بتوانند منشاء خدمات عالی و بزرگی بخواهد، متنها اگر یکنفرخواست برگردند باید گفت که او بمادر وطن علاقمند نیست و نمیخواهد به دامان میهنش برگردند ولی اکثرآ با علاقه تحصیل میکنند و میخواهند برگردند و دینشان را نسبت به وطن و مت ایران و شاهنشاه ادا کنند (صحیح است) امیدوارم دولت در کارهای علمی موفق شود مخصوصاً جوانان چون حالموضع امتحانات و نکور است امیدوارم وزارت علوم و وزارت آموزش و پرورش در تأمین خواسته های آهان اند از اینها که ممکن است بکوشد راهنمایی و هدایت کند که جوانان ما باراهنمایی و ارشاد خوب بتوانند در درجه اول در مدارس عالیه و دانشگاه های داخل کشور خودمان و در درجه دوم در خارج از کشور به تحصیل پردازند و برای مملکت در آنها متخصصین عالی مقام و خوبی بخواهد مشکرم (احسن - احسنت).

رئيس - آقای دکتر گاگیک هواگیمیان بفرمائید.

دکتر گاگیک - جناب آقای رئیس - همکاران محترم . روز پنجم شنبه ۱۴ خرداد ماه بمناسبت فوت آیت الله العظمی حکیم بزرگ شیعیان دنبی مجلس سوگواری

با شکوهی از طرف دربار شاهنشاهی در مسجد سپهسالار بزرگدار گردید، شخص اول مملکت شاهنشاه آریامهر، روحانیان عالیقدر، هیئت دولت، نمایندگان مجلسین، نمایندگان سیاسی خارجی مقیم دربار شاهنشاهی و مقابله ملت در این مجلس سوگواری و مجالس ذیگری که در مساجد برگزار شده بود شرکت کردند، از طرف ایرانیان مسیحی ارمنی زبان، اسقف اعظم خلیفه ارامنه با دوکشیش بالافق چاکر در مجلس سوگواری مسجد سپهسالار شرکت نموده وفاتخواه خواندیم (احسن) و در عصر همان روز در کلیسا اراده زیادی از مردم مسلمان و مسیحی در این مجلس دعا شرکت نمودند (احسن) و خلیفه از سجا بای انسانی و روحانی آیت الله العظمی مطالبی فرمودند و تمام مسلمانان، مسیحیان و مردم اهل کتاب تسلیت گفته و خواستارهای داشتند که عده زیادی سالگذشتگه ماند و بخزدی از بین رفت و کارخانهای تو استند اینها را تحويل بگیرند البته بعضی از کارخانجات این چغندرها را تحويل گرفتند ولی بعضی تحويل نگرفتند و صدمات زیادی بمردم وارد شد و حالا که این کمک را میخواهند بخدا برستان که ضرورت کامل در این زمان دارد اظهار اینها

تصویب خواهد شد که در حقیقت اصول دمکراسی بیش از پیش در شهرستانها و بخشها و دهات و استانهای میباشد تشكیل انجمنهای شهرستان و استان عملی بخواهد و این یکی از پایه های مهم قانون اساسی مملکت ایران محترم در جلسات پیش راجع بکارهایی که شده بود توضیح دادند بنده با تأیید آنها راجع به موضوع راهخواستم تشرک بکم که سازمان برنامه برای این راه سرتاسری خیلی زحمت کشیده همینطور وزارت راه با فعالیتی که در حفظ و نگهداری رامتر اسراری که از ما کو تا هر آن ادامه دارد و شمال و جنوب میرود و دیگر کارهای عمرانی مملکت ما که از نظر فرهنگی مانند دیگر کارهای عمرانی مملکت ما که از نظر فرهنگی پیشرفت است همکار محترم جناب آقای صدری کبوان که از همکاران محترم و فرهنگی ما هستند راجع به تعلیمات عالیه و دانشگاه های صحبت فرمودند، بنده با تأیید صحبت های ایشان باید عرض کنم که حقیقتاً مدارس عالیه و دانشگاه های ما با نظرات بلند پیشوایمان و زحمات دولت واقعاً مرتب شده است با بودجه ای که دارند و کافی است خیلی خوب کار میکنند و روز بروز دانشگاه ها و آزمایشگاه ها و ساختمان هایشان را تجهیز و تکمیل میکنند بنده امیدوارم از تحصیل کرده ها در هر سنی که باشند اعم از جوان، نیمه مسن یا مسن هم البته محترمند استفاده کنند جوانانی که در رشته های مختلف هستند در اروپا و در فرانسه در آلمان و سویس بنده تماس داشتم حقیقتاً اینها بایک علاقه خاص تحصیل میکنند بد تقویت اینها خیلی کم است بخود نیایستی قضاوت کنیم بد خیلی نادر است خیلی کم است در تمام ممالک اروپا دانشجویان ایرانی اکثرآ خوب تحصیل میکنند، رسمت میکنند و دستگاه ما خوب آهارا اداره میکنند، مخصوصاً در انگلستان و فرانسه و سویس دولت خوب آهارا اداره میکنند و وزارت خارجه و دولت حق آنها را راه داشتند میکنند و آرماش کاملی دارند البته در همه ممالک دنیا درین محصلین ممکن است بک در هزار و پانچ در هزار اخلاق شان خوب نباشد و خوب تحصیل نکنند، اکثر دانشجویان ما در حکم رؤوتها بزرگی برای مملکت ماهستند خوب تحصیل میکنند و امیدوارم با علاقه و هدایت و ارشاد دولت بخواهد نمایندگان محترم مطرح میشود یکی از اصول مهم قانون اساسی است که امروز با نیات عالیه شاهنشاه و نظرات دولت بطور کامل مورد مطالعه است و انشاء الله

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلة ١٤٦

برای آبیاری صحیح و کود صحیح آنوقت آمده‌اند و چهار درصد برای این اجراه تعیین کرده‌اند و این خیلی واقعی برخورد بدیدار، موضوع دیگر کمی خواست بعرض برسانم موضوع سیل بنده شهریار است البته مجدد سیل بگویم چون هر آب زیاد براسیل میگوئیم ولی قاعداً این سیل نیست که می‌آید چون وقتی رودخانه کرج سدی جلویش بسته شده و آها را آنجا جمع کرد دیگر این را نمی‌گویند سیل این فاضل آب سد کرج است سد کرج هر ساعتی که آب اضافی در خودش دید دریجه‌ها را باز می‌کند، حالاً کجا رفت با خداست این آب اضافی چندین سال آمد و خسارت زیادی بمردم کرج و شهریار زد سال گذشته هم خسارت بیشتری زد و بند سال گذشته‌شما جلوی از پیش‌پادی دارم اگر قبول فرمودید، من از مقام ریاست مجلس است دعا میکنم اگر تأیید میکنند این را اجر اکنند برای اینکه وضع درمان و بهداشت کشور طوری شود که با انقلاب سفید شاه و مردم تطیق نماید و جبران عقب ماندگی از این انقلاب را بنمایند از مقام محترم ریاست مجلس و عموم همکران اعزیزم تقاضای نمایم تا متفق‌آزیزی شگاه مبارک شاهنشاه آریامهر بر استدعا نمائیم که مقرر فرمایند همه ساله شورایی از افراد باصلاحیت دریشگاه مبارکشان برای امور درمان و بهداشت کشور تشکیل گردد و نسبت به این امور مخصوصاً در نقاط دور و روستاها تصمیمات قاطعی گرفته شود مطلب دیگر یکی راجع به راههای، آقای صدری کیوان همکار عزیز من راجع به امنیت مملکت توضیح فرمودند که مورد تصدیق همه مردم و شاید همه دنیا باشد که مردم ایران از نعمت آسایش و امنیت برخوردار هستند کشورهای سرما بیداری از ما و پیشرفت تراز ما خیلی هست ولی آسایش و امنیت مبارک ندارند امروز در پرتو وجود شاهنشاه آریامهر و هر یهای خردمندانه ایشان همه نوع امنیت و آسایش داریم بنده میخواستم یک استدعا بکنم از نام همکران خودم کشاورزان مملکت و از دولت که با این‌ها مبارکه بکنند دولت خرج میکنند یک را بسیار دور و درازی را با سلیمانی خاصی درست و اسافت میکنند آقایان سرما بیداران هم می‌رونکار راههای اسفلته و شاهراهها زمینهای را می‌خرند و باغی را برای خودشان درست میکنند ولی متأسفانه یک دیوار بسیار بدتر کیب زشت گلی جلویش می‌سازند دل‌صورتی که الامنیت کامل بحمد لله در این‌جا احتیاج وزارت آب و برق توجه بکند با این موضوع که این سیل باین حصار نیست و خدای نکرده اگر امنیت نباشد این حصار جلوی دزد را نمیتواند بگیرد آیا بهتر نیست افراد به عنوان که بر ایشان مقدور است بگیرند، موضوع دیگر

جلة ١٤٦

مذاکرات مجلس شورای ملی

صفحة ٢

رئیس - آقای رامبد بفرماید.

رامبد - جناب آقای رئیس، نمایندگان محترم، بنده اجازه میخواهم نسبت بمطلبی که مجلس عمل خواهد کرد و رأی خواهد داد، و این عمل در اداره مجلس، در پوچش مملکت و در انعکس کار ما در خارج در هر حال مورد توجه قرار خواهد گرفت با اجازه جناب آقای رئیس و شما سوران کرامی یک مطالعه خیلی کوتاه بکم جناب آقای ارفع چرا استغفا داد؟ هر کسی آزاد است ولی در جاییکه مسئولیتی قبول کرد اعمال او متعلق بخود اونیست آقای ارفع یک مطلب خواهند فرمود که من با سمتی که دارم وقت برای انجام این مأموریت دوم نداشم اما طبق آئین نامه ما، لیکن فرآکسیون خواه و ناخواه در جلسه شرکت میکنند پس موضوع وقت و شخص آقای ارفع نیست از این جهت بینیم یکدیگر اکثرب محترم که مورد احترام ماههم است این عملی کد کردند و این وقتی که الساعه من از مجلس ضمیم میکنم برای این اندک مدت باقیمانده سال سزاوار بود؟ درحالیکه در سرname کار ایشان کمترین اثری خواهد گرد آقای ارفع بست لیکر فرآکسیون باید در هیئت رئیسه شرکت کنند (صحیح است)

می‌فهم از لحاظ حزب اکثرب میگوئیم حزب اکثرب از جهت استفاده از امکانی که آئین نامه برایش قائل شده میخواهد استفاده کند و میگوید لیکر اکثرب بحکم آئین نامه در هیئت رئیسه شرکت میفرمایند بنابراین چرا یک پست در هیئت رئیسه دودفعه مورد استفاده یک شخص قرار بگیرد؟ ولی هیئت رئیسه مگر چند نفر است هیئت رئیسه منبای دو فردر اکثرب قاطع اکثرب محترم است یعنی اگر اکثرب در آراء هیئت رئیسه چه ۱۳ رأی داشته باشد چه ۱۴ رأی در مقابل دورأی تصمیمات، اقدامات، حتی مذاکرات هیچ‌فرقی نمیکند اما می‌فهم از جهت مجلس میگوئیم آقای رئیس مجلس شخص بیطری است و باید هم اداره کننده یک جلسه شخص بیطری باشد من امروز به اعتبار امنیتی که از طرف بیطری رئیس مجلس دارم صحبت میکنم پس مکار رئیس مجلس کسیکه‌جای رئیس مجلس را در غایب رئیس مجلس میگیرد باید به تعیین خود اصل کار را بکند یا علی‌البدل با

سرمایه‌داری که کنار این راهها این باغات زیبا را می‌سازند با یک نزدیکی آن کسانی که مثل من بیول هستند با سیم خاکدار که ارزش ارز دیوار تمام می‌شود بادرختهای مخصوص بگیرند و جلو این زیبائی طبیعت را از نظر مردم نپوشانند این را می‌خواستم تقاضا کنم که دولت یک فکری برای این کار بکند خوشبختانه معافون وزارت کشاورزی که خودش یکی از کشاورزان بنام این مملکت است من از ایشان استدعایم کنم این موضوع را در وزارت کشاورزی مطرح کنند الان اطراف کاخهای سلطنتی هانزده‌های بسیار زیبائی نصب شده و همه جا دوستیزه و با غریب از میکنندتا مردم از دیدن آن لذت ببرند چرا یک یاغی که برآز گل و درخت و سبزه است و کنار راه درست می‌شود جلویش را دیوار میکشند و بر عکس جلویش برآز کود مرغی و کود حیوانی و برآز کثافت میکنند که مردم تا یک کیلومتری آنجا که رد می‌شوند بوی نفف این کافتها ناراحت‌شان کند بنده خواستم دولت یک فکری برای این کار بکند دیگر عرضی ندارم خیلی مشکرم (احسن) -

٣ - انتخاب آقای دکتر جواد سعید به نیابت ریاست مجلس شورای ملی

رئیس - وارد دستور می‌شوم چون راجع به اصلاحات مجلس سنا در لایحه تشکیل انجمن‌های شهربستان و استان بعضی از همکران محترم نظر ای ای داشتند و در کمیسیون کشور مشغول مطالعه هستند با اجازه خانمها و آقایان بحث در اصلاحات مجلس سنا را بجلسه بعد موکول میکنیم فعلاً انتخاب یکنفر نایب رئیس برای مجلس شورای ملی مطرح است آقای دکتر المونی بفرماید.

دکتر المونی - از طرف فرآکسیون باریمانی حزب ایران توین مأموریت دارم بعرض ساحت مقدس مجلس شورای ملی بر سرمان که جناب آقای دکتر جواد سعید از طرف فرآکسیون ما کاندیدای مقام نایب ریاست هستند (نمایندگان - مبارک است) جناب آقای دکتر سعید دارای تحصیلات عالی هستند دو دوره سابقه نمایندگی دارند و چندین سال عضوهیت رئیسه مجلس شورای ملی بودند تردید ندارم که در این سمت هم منشاء خدمات ارزشمندی خواهند بود (احسن).

نحوه‌دیگری ۶ آمدیم گفته‌یم جناب ارفع چون لیدر اکثریت هستند طبعاً وظایف تعصیت حزبی و اعتقاد حزبی ممکن است

بیطری را مراعات نکنند آیا و قبیله‌ی لیدر داخل مجلس که در عن لیدر اکثریت ازروج و کلی و نایاندگی بیشتر ایام گرفته نسبت به مسائل حزبی باید متوجه تراشند یا باید معاون حزب من در زنجان نسبت به فرمایشات جناب آفای خواجه نوری خیلی نرم، خیلی دید انصاف، خیلی مطلق بیشتر رادر

نظر میگیرم تا وقتیکه در کمینه حزب خودم نشتمام و مجبور آججه آها روی مصلحت حزب مطلق صحبت میکنند عمل کنم پس از جهت بیطری هم اساس کار آفای رئیس مجلس درست نخواهد شد اما مطلب دیگری هست زیاست معظم مجله وظیفه دارند که در مراسم بسیار شرکت کنند وظیفه دارند که دارند که با دستیجات مختلف ملاقات کنند وظیفه دارند که مراجعت نمایندگان را قبول کنند وشنوند و باید معاونین نسبت به ایشان همکاری کنند آیا آفای معاون حزب کمتر از لیدر فراکسیون کاردارد؟ آیا معاون حزبی که ما در کنگره خودمان قصد داریم مطرح کنیم که جز کار حزب هیچ اشتغال دیگری نداشته باشد یا باید این کار را انجام بدهد با باید آن کار را انجام بدهد بسیار نظر مجلس کارمندی نکرده ایم و بازیک بست را در عین حال که برگرداده ایم خالی گذاشته ایم اما مطلب بعدی بیش میآید من اقیلیت هستم ولی به مجلس احترام میکذارم پس ایشان بناء بفرمائید.

رئیس - آفای دکتر بزدان بناء بفرمائید.

دکتر بزدان بناء - بند مطلب زیادی ندارم که در جواب فرمایشات جناب آفای رامبد عرض کنم و تصور نمیکرد امروز این مطالب را ایشان عنوان بفرمایند چون چند سال است اتحادیات هیئت رئیسه و کیفیت مشارکت احزاب در مجلس شورای اسلامی بحث شده و بند لااقل نظرم اینست که این مطلب یکمرتبه برای همیشه تمام شده است که اکثریت اکثریت است و اقلیت اقلیت النهایه این بحث شده است احزاب اقیلیت هم نیست معتبرت میخواهیم که میگوییم این صحیح نیست بقضای خودتان و اگذاریم کنم لذا با آنچه که بند عرض کرد فکر میکنم حزب اکثریت بعد از تحولات اخیر باید عرض کنم خوش درخشید یعنی دکتر کالالی عزیز در مصاحبه‌های که کرد گفت ما می‌آییم و آزادی بیشتر اصل تساوی را برای آنچه که مردم میخواهند شرکت کنند را احزاب بنایگذاریم نمیخواهیم از موقعیت موقع خودمان سوء استفاده کنیم و مردم را نسبت جمله را اداره کردم اند مسلمًا نایب رئیس جدید هم بهمین

ولی فراجورلو - بیادری - دکتر ملکی - مهندس زنجانی - مهندس عدل - دکتر مدنی - اولیاء - دکتر ستوده - دکتر صنائی - دکتر معظمی - دکتر میر علاء - مهندس اربابی - معبری - دکتر صالحی - جبانشاهی - جدر صالحی - مبارکی - پورساغع - امیراحمدی - امامی رضوی - نیمار چکیمیان - دکتر عظیمی - زرگر زاده - دکتر مهندسی - دکتر عدل طباصانی - دکتر پرتو اعظم - دکتر ماهیار - فخر طباطبائی - دکتر استندیساری - دکتر اسدی - ظفر - دکتر مدرسی - آموزگار - فیاض فیاضی - دکتر مهندس بیهودی - رامبد - نهرانی - فضائلی - مؤید امینی - فرشاد پور - مهندس بیهودی - مهندس قاسم معینی - ایوزر - مهندس ابراهیمی - بوسفی - بر فیکر مخبر فر همند - دکتر محققی - فضل سمیعی - جاماسبی - امام هردوخ - سعیدی - بردلی - بزشکپور - دکتر عاملی نهرانی - مهندس ریاضی - دکتر فربود - مهندس اردلان - حق شناس - ضیاء احمدی - مهندس صالحی - دکتر طالع - همچنانی - دکتر درودی - روحانی - دکتر بقایی بزدی - دکتر مهدیب - دیهیم - مهندس اسدی سبع - اصولی - دکتر کفایی - بختیاری پور.

مهره‌های تفتیشیه و اوراق رأی شماره‌شده نتیجه بقرار زیر اعلام گردید.

مهره تفتیشیه ۱۳۷ مهره.

اوراق رأی ۱۳۷ برگ.

آفای دکتر جواد سعید ۱۲۹ رأی.

آراء سفید به لامت امتناع ۸ رأی.

رئیس - از مجموع ۱۳۷ رأی آفای دکتر جواد سعید با ۱۲۹ رأی به نیابت ریاست مجلس انتخاب شدند (مبازک است) (دکتر استندیساری - تعداد حاضر در جلسه راهم بفرمائید)، بند وظیفه خودم میدانم با ایشان تبریک عرض کنم و پیغیز دارم که ایشان هر موقع که در این سمت انجام وظیفه کنند بقایا بیهوده وظیفه خودم میدانم با ایشان تبریک عرض کنم و حداین - مهندس قادر بناء - معطوفی ناییتی - دکتر کیان - مهندس کیا - دکتر دادر - دکتر رهوری - مرتضوی - ملش زاده آملی - فهیمی - مهندس برویانی - روتا - شحوتی - ارنستانی - محسنی هبر - عامری - مهندس برومند - هافی - مهندس ریاحی - موسی صالحی - قاضی زاده - محمد

کرد. (صحیح است) آفای دکتر سعید بفرمائید.

دکتر جواد سعید - بالاجازه مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی وظیفه خودم میدانم از همه ممکران ارجمند

کیفیت عمل خواهد کرد (صحیح است) بند نمیخواهم وارد بخشی که جناب آفای رامبد فرمودند که در خارج جطور انگلش بیدا می‌کند بشوم چون مطلع نیست که در خارج انگلش بیدا کنند یک فرد حزبی تقاضا کرده است بعنوان مقام نیابت ریاست مجلس نامزد شود در حزب بررسی شده در داخل فراکسیون اخذر رأی بعمل آمد و در نتیجه آفای دکتر سعید برای احراز مقام نیابت ریاست انتخاب شدند عرض دیگرندارم. (احسن) **رئیس -** ابتداء سفر بحکم قرعه انتخاب می‌شوند که ناقص آفای مهندس صالحی و آفای ضباء احمدی درآخذ و استخراج آراء نظارت خواهند کرد (آقایان دکتر فربود - مهندس ارزلان و حق شناس بدقدفعه انتخاب شدند وسامی خنمه و آقایان نمایندگان بوسیله آفای مهندس صالحی (منشی اعلام و در محل نطق اخذر رأی بعمل آمد).

آقایان : دکتر حکیم شوشتی - دکتر امامی خوشی - دکتر شفیع امین - کورس - خانم جهانبی - بوشهری - دکتر صبی - دکتر خطیبی - دکتر بزدان بناء - مهندس بروشانی - هنوسی - اهری - دکتر المونی - کلانتر هرمه - مریدی - اخلafi - معزی - خانم بزرگ نیا - سرتیپ پور - صدری کیوان - مهندس عطائی - بزشکی - دکتر مونفی - غلام نیا کن - رضوی - دکتر بیهانی - خانم تریسته صادقی - دکتر گلیک - عجم - دکتر زعفرانلو - دکتر رضوانی - دکتر اعتمادی - صائب - ثانعی - مهندس عترت - دکتر خرائی - دکتر حجمی - بور بادائی - خانم معبدی - خانم انتیاج سمعی - شیخ بهائی - مجدع - عبدالحسین طباطبائی - دکتر رفیعی - محمد حبیب ازهاده - مهندس کیا کجوری - ادب سمعی - انشاء - دکتر حبیب اللهی - شبرستانی - دکتر خرسوی - کرده است - جوانشیر - موسوی ماکوئی - دکتر وفا - دکتر کاسی - دکتر یت منصور - عباس میرزا فی - داشمند - زیگری - ملک افضلی - پدر امی - دکتر برومند - مهندس زرآور - توسلی - مهندس یارمحمدی - دکتر جواد سعید - نیمار وحداین - مهندس قادر بناء - معطوفی ناییتی - دکتر کیان - مهندس کیا - دکتر دادر - دکتر رهوری - مرتضوی - ملش زاده آملی - فهیمی - مهندس برویانی - روتا - شحوتی - ارنستانی - محسنی هبر - عامری - مهندس برومند - هافی - مهندس ریاحی - موسی صالحی - قاضی زاده - محمد

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسة ۱۹۶

نایندگان محترم که، این عنایت بولطف و مرحمت را درباره بنده مبذول فرمودند پس اسکاری کنمضمناً يك اشارة کوچکی درخصوص فرمایشاتی که لیدر محترم اقیلت جناب آفای رامبد فرمودند عرض می کنم و آن اینست که می خواهم عرض کنم بین يك فرد حزبی كامل بهر حال اعم از يك فرد حزبی ساده باشد يامعاون حزب باشد هیچ فرقی نیست در حزب ماکد هیچ فرقی نیست در حزب اقیلت هم مسلم افراد فرقی نیست (مهندس بهبودی) - از حزب اقیلت که شما اطلاع دارید (بهر حال آنچه مسلم است و جناب آفای لیدر محترم اقیلت فرمودند مقام معظم ریاست مجلس بیطرف هستند البته شأن و مقام جناب آفای مهندس ریاضی مورد احترام و تکریم همه ما هست (صحیح است) در این تردیدی نیست ولی بهر حال برای بنده این موضوع روشن نشد از فرمایشات جناب آفای رامبد که هر کس عهددار نیابت ریاست مجلس باشد جطور ممکن است بیطرف باشد جنون بهر حال بستگی بیکی از احزاب خواهد داشت حالاًیا حزب ایران نوین یا حزب مردم یا حزب پان ابرانیست باشد بهر حال غیر از مقام ریاست مجلس بقیه دولستان مادری کی از این احزاب هستند (صحیح است) مطلب دیگر یکه بازبنده وظیفه خودم می دانم عرض کنم اینست که هم‌عماق‌دیدی ندارم که دروغه‌ها او حفظشون مجلس شورای ملی برای ما از هر چیزی مقدس تر است و هدف مشترکی که هم‌داریم اینست که در راه پیش برد برنامه‌های انقلابی تحت رهبری رهبر عالیقدر انقلاب برای تحقق بخشیدن هرچه بیشتر آرمانهای مقدس ملی برای تعالی و عظمت مملکت نالش و کوشش می کنم بنده در اینجا بعرض هیکلران اقیلت می‌رسانم مادامی که این سمت بدینه داده شده است همچنان که اگر يك فرد ساده حزبی دیگر داده می شد در نهایت بیطریفی انجام وظیفه خواهم کرد (احسنست - احسنست).

**۴- اعلام وصول و قرائت دونامه رسیده
از دولت در اجرای قانون نحوه
خرید ماشین آلات**

رئيس - نامه‌ای از دولت رسیده است برای اطلاع مجلل قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

باراعایت ماده‌واحده «قانون نحوه خرید ماشین آلات

و سایر لوازم برای اجرای طرحهای مصوب بر نامه‌های عمرانی

کشور» مصوب ۲۴ خرداد ماه ۱۳۴۵ موافق نامه اعتباری

بمنظور تأمین ها برای اجرای برنامه‌های ارزی خرید سیمهای

هادی آلمک و لوازم یدکی سیمهای هوایی ۲۰ کیلوولت که

جمع کل هزنه ارزی آن بالغ بر ۵۷۵/۷۲۴/۴۲ دلار

امربک است باشرکت فرانسوی مزلن و وزدن در تاریخ ۱۲ اردیبهشت

۴۹ منعقد گردیده است. اعتبار مذکور در ۱۰ قسط متساوی و

متولی شماهه بصورت سنته باز پرداخت میگردد و بهمنه

افساط باز پرداخت نشده بهره‌ای از قرار ۴ درصد در سال تعلق

خواهد گرفت و سررسیداً اولین قسط ۶ ماه بعد از تاریخ آخرین

حمل میباشد.

این گزارش در اجرای تبصره (۲) ماده واحده فوق الذکر

تقدیم میگردد.

نخست وزیر - امیر عباس هویدا

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

باراعایت ماده واحده «قانون نحوه خرید ماشین آلات

و سایر لوازم برای اجرای طرحهای مصوب بر نامه‌های عمرانی

کشور» مصوب ۲۴ خرداد ماه ۱۳۴۵ موافق نامه اعتباری

بمنظور تأمین ۸۵ درصد هزنه‌های ارزی خرید سیمهای

هادی آلمک و لوازم یدکی سیمهای هوایی ۲۰ کیلوولت که

جمع کل هزنه ارزی آن بالغ بر ۵۷۵/۷۲۴/۴۲ دلار

امربک است باشرکت فرانسوی مزلن و وزدن در تاریخ ۱۲ اردیبهشت

۴۹ منعقد گردیده است. اعتبار مذکور در ۱۰ قسط متساوی و

متولی شماهه بصورت سنته باز پرداخت میگردد و بهمنه

افساط باز پرداخت نشده بهره‌ای از قرار ۴ درصد در سال تعلق

خواهد گرفت و سررسیداً اولین قسط ۶ ماه بعد از تاریخ آخرین

حمل میباشد.

این گزارش در اجرای تبصره (۲) ماده واحده فوق الذکر

تقدیم میگردد.

نخست وزیر امیر عباس هویدا

۵- تعیین فوجع جلسه آینده - ختم جلسه

رئيس - دستور جلسه آینده مقرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

دستور جلسه ۱۹۷ روز یکشنبه ۲۴/۳/۱۳۴۹

۱- گزارش شوردم راجع به توسعه شبکه های

تلوزیونی در شهرستانها - شماره ترتیب چاپ ۱۲۹۸

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۹۶

صفحه ۱۱

(سته بسته) بین اداره بست مالک متعدد امریکا و اداره پست ایران شماره ترتیب چاپ ۱۳۰۱

وفیس - بالجازه خانه‌ها آفیان جلسه امروز را ختم می کنیم جلسه آینده ساعت ۷/۵ صبح روز یکشنبه آینده خواهد بود.

(ساعت ۹/۵۵ صبح جلسه ختم شد)

رئيس مجلس شورای ملی عبد الله ریاضی